

[Mølgaard]

milepæle i udviklingen af vores energisituation. For det første forsyningskrisen i 1973-74, som dokumenterede, at energiforsyningen ikke er sikker, og som da måtte appellere til udviklingen af et flerstrengt forsyningsnet med energikilder; forbigående senere forsyningsvanskeligheder, senest i denne vinter, har understreget dettes stadige aktualitet. For det andet har forekomsterne af naturgas og olie i Nordsøen vist sig at være af et sådant omfang, at vi i langt højere grad, end vi tidligere turde håbe på, kan skaffe os forsynings-sikkerhed for en stor del af vores energiforbrug ad den vej. For det tredje har Tremileø-havariet på et amerikansk a-kraftværk stærkt understreget nogle farer ved a-kraftforsyning, som tidligere er søgt negligeret.

Retsforbundets gruppe kan principielt slutte op om den vurdering og de synspunkter, handelsministeren anfører i sin redegørelse, om, at energipolitikken skal føjes ind i anden fysisk planlægning og baseres på samme principper, som regulerer disse forhold, og at energiforsyningen rejser problemer, hvor man ikke tør forlade sig på den almindelige markedsmekanisme, samt at alternativet til en regulering af varmforsyningen i værste fald kunne blive ingen forsyning. Vi kan også slutte op, når regeringen konstaterer, at ingen energipolitik, der kan tages som et realistisk svar på udfordringerne i de kommende år, vil kunne gennemføres, medmindre man er parat til at sætte hensynet til helheden i en sådan politik over de præferencer, man måtte have for det ene eller det andet element i denne politik.

Der er væsentlige fællesskabshensyn at tage i energipolitikken for at sikre vores alle sammens, vores fælles og langsigtede interesser, og det kan være på tværs af individuelle eller kortsigtede interesser. Vi tilslutter os dette, men må dog også over for regeringsforanstaltninger, der kan komme på tale, i almindelighed anbefale mindre fremfor mere restriktive fremgangsmåder. Markedsmekanismer vil i mange tilfælde være langt heldigere reguleringsarrangementer end rationering, påbud eller forbud.

Vi finder det glædeligt, at naturgassen i Nordsøen forekommer i et omfang som det, man nu ved, og finder det indlysende, at vi af forsynings-sikkerhedsmæssige grunde bør ilandføre den her i landet. Retsforbundet finder det glædeligt, at der også synes at

kunne skabes rimelig økonomi for sådanne anlæg.

Vi må imidlertid sætte alvorlige spørgsmålstegn ved det rimelige i den tilslutningspligt, man lægger op til. Ilandføringen her skal til bl. a. af hensyn til forsynings-sikkerheden i krisesituationer – næppe i krigssituationer; dér lades alt håb vel ude. Med et dansk gastransmissionsnet tegner der sig også længerevirkende perspektiver for en forsynings-sikkerhed, der øges ved tilslutning til store forsyningskilder på kryds og tværs af kontinentet, engang i fremtiden med suppleringsmulighed ud over Nordsøen fra måske Saharas og Sibiriens forsyningskilder. Olien bør utvivlsomt også ilandføres ved ledning.

Økonomien ved hele gasanlægget er jo klart påvirket af afregningsprisen for koncessionshaveren, Dansk Undergrunds Consortium. Fra mange, mange politiske sider har der under forhandlingsforløbet vedrørende naturgasaftalen været udtalt en ægte konservativ social forståelse for, at DUC endelig ikke måtte blive snydt, og noget tyder da også på, at resultatet er blevet derefter. Der er vist ingen rimelig grund til andet end at anerkende forhandlingsresultatet med hensyn til afregningsprisen for gassen isoleret, men denne pris kan jo ikke betragtes isoleret fra sin sammenhæng med aftalens skatte- og afgiftsklausuler, og her må man konstatere, at selskabet har garderet sig med både livrem og seler i en helt utrolig grad. Der er her tale om en helt ufattelig forskelsbehandling af dette multinationale konsortium i forhold til samtlige andre selskaber og brancher i vort land. Vi erkender, at eneretsbevillingen fra 1962 ligger bag denne aftale, og at den gør det vanskeligt at skaffe sig en rimelig aftale i dag, men der er dog grund til at spørge: var det virkelig nødvendigt at gå så vidt, som man her er gået?

Nogle har talt for en nationalisering af Nordsøens undergrund. Det kunne umiddelbart lyde fristende, der er jo tale om natur-skabte værdier, som der vel egentlig kunne tilkomme os alle en lige andel af, men det kan næppe praktiseres uden fuld erstatning. Men en råstofvindingsafgift var dog en vej til at sikre samfundet, os alle, noget større udbytte af disse natur-skabte ressourcer, som samfundsudviklingen har gjort værdifulde.

Vi finder endvidere, at der ved aftalen er skabt en forringet sikkerhed for, at al gas og